

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGWiŻŚ-7.054.10.2024
Warszawa, 02 sierpnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 3548 Poseł na Sejm RP pani Anny Sobolak w sprawie braku określonych sankcji za nieprzestrzeganie ustalanych przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego górnych stawek opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, przedstawiam poniższe stanowisko na poszczególne pytania.

Pytanie numer 1. Artykuł 6 wspomnianej ustawy w ust. 2-4, zobowiązuje gminy do podjęcia uchwały w sprawie ustalenia górnych stawek opłat między innymi za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych. Jak ma postąpić wójt, burmistrz, prezydent w stosunku do firm asenizacyjnych odbierających ścieki, gdy ustalone górne stawki są notorycznie przekraczane, skoro w ustawie brak jest sankcji wprost wyrażonych za taki proceder. Jest to zjawisko coraz częstsze, z którym zwracają się do mnie samorządowcy oraz pokrzywdzeni mieszkańcy widzący brak ustawowych mechanizmów zabezpieczających.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), zwanej dalej „ustawą o ucpg”, rada gminy określa, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości m.in. za usługi wykonywane przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.

Należy podkreślić, że są to maksymalne stawki możliwe do zastosowania przez te podmioty w ramach wykonywanych usług w ww. zakresie. Takie podejście ma na celu umożliwienie zachowania konkurencyjności na rynku usług poprzez możliwość stosowania różnych stawek (niższych niż górna stawka) przez poszczególne jednostki świadczące te usługi, przy jednoczesnym zachowaniu stawek na społecznie akceptowanym poziomie, które będą zabezpieczały mieszkańców przed nadmiernymi i nieuzasadnionymi kosztami. Warto jednak zwrócić uwagę, że przedmiotowa opłata stanowi nie tylko pokrycie bezpośrednich kosztów wykonania usługi przez przedsiębiorcę (koszt wykonania usługi, zysk), ale również pokrycie kosztów procesu oczyszczania tych ścieków przez oczyszczalnię ścieków komunalnych, do której transportowane są nieczystości ciekłe przez przedsiębiorcę (które w przypadku korzystania z sieci kanalizacyjnej pokrywane są przez mieszkańców w ramach opłat taryfowych).

Na wysokość opłaty za przedmiotową usługę składają się różne czynniki, w tym uwarunkowania lokalne. Do czynników tych zaliczyć można m.in.:

- liczbę zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie gminy,
- rozproszenie zabudowy na terenie gminy, w tym odległości pomiędzy bazą przedsiębiorcy, nieruchomością, na której będzie realizowana usługa oraz stacją zlewną;
- zastosowane technologie oczyszczania ścieków i związane z nimi zalecenia producentów (w przypadku opróżniania osadników w przydomowych oczyszczalniach ścieków);
- ładunek zanieczyszczeń pochodzący z ww. instalacji wymagający oczyszczenia;
- koszt związany z procesem oczyszczania nieczystości ciekłych,
- liczbę przedsiębiorców realizujących na terenie gminy usługę w zakresie opróżniania ww. instalacji,
- koszt wykonania usługi wywozu nieczystości ciekłych przez przedsiębiorcę,
- zysk przedsiębiorcy.

Rada gminy ustalając górne stawki opłat musi wziąć zatem pod uwagę wszystkie czynniki wpływające na ostateczny koszt całego procesu związanego z oczyszczaniem nieczystości ciekłych pochodzących z indywidualnych systemów oczyszczania, mając na względzie zarówno rentowność wykonywania usługi przez przedsiębiorców, jak i społeczną akceptowalność wysokości opłat za usługę. Warto jednak zauważyć, że gmina, realizując swoje ustawowe zadania, ma bezpośredni wpływ na wiele czynników decydujących o ostatecznej cenie usługi.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o ucpg, na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych wymagane jest uzyskanie zezwolenia.

Zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych udziela w drodze decyzji wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług.

Zezwolenie w ujęciu art. 9 ust. 1 ustawy o ucpg powinno określać:

1. imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby przedsiębiorcy;
2. przedmiot i obszar działalności objętej zezwoleniem;
3. termin podjęcia działalności;
4. wymagania w zakresie jakości usług objętych zezwoleniem;
5. niezbędne zabiegi z zakresu ochrony środowiska i ochrony sanitarnej wymagane po zakończeniu działalności objętej zezwoleniem;
6. inne wymagania szczególne wynikające z odrębnych przepisów, w tym wymagania dotyczące standardu sanitarnego wykonywania usług, ochrony środowiska i obowiązku prowadzenia odpowiedniej dokumentacji działalności objętej zezwoleniem.

Na mocy art. 9 ust. 2 ustawy o ucpg, jeżeli przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i ich transportu, nie wypełnia określonych w nim warunków i pobiera kwoty wyższe niż te, które zostały przewidziane w uchwale rady

gminy dotyczącej ustalonych górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, organ, który wydał zezwolenie jest zobowiązany wezwać przedsiębiorcę do niezwłocznego zaniechania naruszania tych warunków.

W przypadku, gdy przedsiębiorca mimo wezwania nadal narusza te warunki, organ jest zobowiązany do cofnięcia zezwolenia bez odszkodowania, w drodze decyzji.

Pytanie numer 2. Czy rząd planuje nowelizację ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w tym zakresie?

Należy zauważyć, iż dopiero w ostatnim czasie pojawiły się pierwsze sygnały o praktykach daleko wykraczających poza regulację wspomnianej ustawy, a które związane są z pobieraniem przez przedsiębiorców kwot wyższych niż te, przewidziane w uchwale rady gminy dotyczącej określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych.

Ministerstwo Infrastruktury obecnie analizuje obowiązujące przepisy pod kątem identyfikacji możliwych luk prawnych jak również innych niepożądanych skutków wynikających z zakresu ustawy o ucpg.

Jednym z wariantów jest nowelizacja ustawy o ucpg, jednakże musi ona zostać poprzedzona dogłębną analizą zarówno w zakresie faktycznej skali procederu, jak również pod kątem nowelizacji innych przepisów prawa. Wynika to głównie ze złożoności materii jaką obejmuje powyższa legislacja, zarówno pod kątem podmiotowym jak i przedmiotowym, a także wagi faktycznych działań i obowiązków, które zostały w niej przypisane.

Z poważaniem,

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Przemysław Koperski

Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/